

2. Настільно-друковані ігри. URL: https://stud.com.ua/127071/psihologiya/nastilno_drukovan_iгри.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2006. 456 с.
4. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2004. 456 с.
5. Руденський Р. Настільні і дидактичні ігри для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: ретроспективний і структурний аналіз // Формування професійної компетентності майбутніх фахівців: педагогічна та філологічна парадигми : матеріали Міжнародної науково-практичної міждисциплінарної конференції. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 101-106.

УДК 793.22:379.8-053.4/.6]:379.8.091.12

Дейкало Є.С.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Вільхова О.Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА-АНІМАТОРА В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИТЯЧОГО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

***Анотація.** У статті визначено цінність дитячого свята як одного із найяскравіших моментів у житті дитини. Висвітлено важливість свята як одного із засобів повноцінного і всебічного розвитку вихованців. Запропоновано методичні поради для педагогів-аніматорів, що допоможуть їм організувати дитяче День народження, а кожній дитині відчувати себе частиною соціуму та сформуванню уявлення про традиції ефективного святкування.*

***Ключові слова:** свято, День народження, дитина, організація дитячого дня народження, педагог-аніматор, батьки, захоплення від свята, дитячі враження*

Постановка проблеми. Дитяче свято – один із найяскравіших моментів у житті дитини. Свята відкривають дітям простір для творчості, народжують у душі дитини світлі почуття, шляхетні пориви, виховують вміння жити в колективі, духовно збагачують розум та серце. Особлива педагогічна цінність дитячих свят у тому, що вони допомагають дитині реалізувати все найкраще, що в ній є. Процес святкування викликає позитивні емоційні переживання та створює унікальну систему творчої взаємодії дітей та дорослих.

Дитячий день народження є особливим і важливим святом для кожної дитини. Проте, організація такого свята може бути важким завданням для педагогів-аніматорів, особливо початківців. Неefективно підготовлене свято може призвести до незадоволення дітей та їх батьків.

Питання вибору місця, програми, ігор та розваг стає основною проблемою для багатьох сімей, оскільки вони прагнуть зробити цей

день незабутнім для своєї дитини та її друзів. Тому для сучасних педагогів-аніматорів виникає потреба в розробці методики організації дитячого Дня народження, яка б враховувала індивідуальні побажання дитини, а також забезпеченні безпеки та задоволення на святі.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження вітчизняних учених, таких як Т. Мельничук, Ю. Полянін, Є. Вавілова, Є. Вільчковський, Т. Осокіна, Н. Денисенко, В. Шишкіна та ін. присвячені питанню методики організації дитячих свят. Зокрема, у працях цих науковців розкрито особливості святкування Нового року, свята Весни, свята Осені, випускних святкувань у сучасних закладах дошкільної освіти тощо. Не зважаючи на значну кількість наукових розвідок, методика організації дитячого Дня народження сьогодні залишається актуальною та не достатньо дослідженою.

Метою статті є характеристика специфіки діяльності педагога-аніматора в процесі організації дитячого Дня народження.

Виклад основного матеріалу. Свято – це не тільки радість для дітей, але й можливість порадувати інших, і, в першу чергу, близьких та рідних своїми досягненнями. На думку дослідника народної культури М. Бахтіна: «У кожного свята – своя принадність, свій кураж, свій характер, свої фарби і звуки і навіть свій особливий запах. У кожного свята – свої риси і прикмети загальнолюдської культури, своя поліфонія вираження, своє «обличчя», своя ідея. Будь-яке свято – дуже важлива первинна форма культури» [1, с. 116].

Усі діти, особливо дошкільники, люблять свята. Це відбувається тому, що дитинство – неповторна пора, подарована самим життям. Відчуваючи це, діти захоплено чекають, готуються і відчувають свята. Для них свято завжди визначна подія, веселощі, приємне проведення часу і, звичайно ж, перерва в одноманітності.

Також для дітей свято є природним і там вони пізнають природу гри. Для неї властиві такі компоненти: мажорний тон (стиль), вилучення із рамок повсякденного життя, встановлений територіальний простір, часові межі, правила і свобода, магічне «нібито» [4, с. 8]. Будь-яке дитяче, грамотно складене свято «розважаючи, повчає ...». Давно відомо, що дитина пізнає світ, граючи.

Гра як обов'язковий компонент свята спонукає дітей до творчості «насправді». Дитина скрізь повинна бути самою собою, це стосується і святкування свого Дня народження. Тому педагогам-аніматорам складати і проводити свята треба за правилами дитячої гри. Діти люблять свята за незвичайність особистого самовираження, установку на творчість, образність, обрядовість, казковість, костюмування, сюрпризність, імпровізацію, народний колорит, емоційність тощо. Головне – за можливість «себе показати та інших подивитися» [4, с. 8].

День народження дитини – це радість для усієї родини. Якщо дитина може просто зазряно чекати цього дня, то на плечах батьків лежить важлива місія. Тому батькам, які звертаються за допомогою до педагогів-аніматорів, варто притримуватися методики організації дитячого дня народження, а саме:

1. Кого і як запрошувати?

Якщо дитина вже свідомого віку, неодмінно порадьтеся з нею щодо списку гостей – нехай маленький господар долучиться до цього процесу. Запрошуючи дитину, зважайте на спільні інтереси та рівень конфліктності між дітьми. Врахуйте також можливості простору, де ви хочете святкувати і поставте собі питання: скільки ви зможете розмістити дітей?

Разом зі своєю дитиною зробіть та підпишіть запрошення – таким чином ви залучите дитину до підготовки свята. У запрошенні вкажіть точну адресу, час початку та орієнтовний час закінчення свята (щоб батьки забрали дитину у названий час), тематику (наприклад, піратське свято) – щоб дитина-гість налаштувалася і змогла обрати відповідний одяг чи аксесуар.

2. Кількість гостей.

Чим менша дитина, тим менше має бути гостей (приміром, 3 роки дитині – троє гостей, 5 років – п'ятеро тощо). У цьому випадку краще менше, ніж більше, адже педагогам-аніматорам дітей 3-4-річного віку може бути непросто організувати, коли їх більше чотирьох-п'яти (звісно, якщо ви не маєте особливого педагогічного хисту й не знаєте психологічних особливостей кожного маленького гостя).

3. Техніка безпеки.

Звільніть якомога більше простору для рухливих ігор та приберіть усі предмети, які можуть призвести до травмування дітей або «самотравмування» – тобто вази, дорогі статуетки, сувеніри, вазони з квітами, настільні лампи, праску тощо аби свято було здоровим і запам'яталося лише позитивом.

4. Пригощання.

Готуйте (або замовляйте) страви з натуральних продуктів, які виключають небезпеку харчових отруєнь та розладів роботи органів травлення. Страви мають бути прості, однак гарно прикрашені: можна вирізати фрукти трояндочками, вигадати цікаві корисні коктейлі, запекти картоплю, вирізану у формі печериць, зробити піцу з веселими мордочками... Діти люблять все незвичне і красиве, небуденне. Зазвичай вони їдять небагато, зате рухаються і п'ють більше, тож підготуйте компоти, домашній лимонад, воду, чай, какао. Надайте перевагу натуральним солодошам та домашній випічці.

Окрім того, можна влаштувати цікавий майстер-клас з приготування якоїсь страви: піци, печива, коктейлів, фруктового

салату, морозива з прикрасами тощо. Діти їстимуть таку страву з величезним задоволенням.

5. Тематика свята.

Буває так, що дитина занурена з головою в якусь тему, казку, історію... То чому би це не обіграти? Домовтеся з педагогами-аніматорами, щоб створити піратську вечірку з відповідними костюмами та атрибутами, знайти цікаві «піратські» ігри, конкурси, підготувати призи та запрошення у цьому стилі. Щодо теми свята порадьтеся зі своєю дитиною, або ж (якщо ви впевнені, що вона буде в захваті від вашої ідеї) – можете зробити свято-сюрприз.

Якщо дитина буде активно залучена до такої підготовки, то це розвине в ній організаторські здібності, відповідальність, фантазію.

6. Хто допоможе зробити свято незвичайним?

Можна запросити аніматорів у яскравих костюмах – вони розважать дітей, доки ви спілкуватиметесь із дорослими гостями. Костюми можуть відповідати обраній вами темі свята.

7. Ігри до свята.

Обираючи ігри, варто разом із педагогами-аніматорами врахувати кілька моментів:

- ігри мають заохочувати до активності всіх дітей, аби ніхто не почувався зайвим;
- не зловживайте іграми на суперництво, адже не всі діти вміють спокійно програвати;
- чергуйте ігри активні і спокійні, щоб не допустити перезбудження малюків;
- будьте готові, що не всі запропоновані вами ігри підуть «на ура» – від котрихось із них вам доведеться відмовитися ледве почавши і замінити їх на інші;
- всі матеріали до ігор приготуйте заздалегідь, щоб потім не довелося шукати їх по шафах, тумбочках та полицях;
- не забувайте про сюрпризи, загадки й таємниці! – діти їх обожують. [2].

На наш погляд, досить цікавими на дитячому Дні народження є такі ігри та конкурси:

1. Гра «Повітряний бій».
2. Конкурс «Намотуй скоріше».
3. Гра «Спільна листівка».
4. Конкурс «Перегони».
5. Гра «Ромашка».
6. Гра «Кошенята і цуценята».
7. Конкурс «Зайвий стілець» [3].

Звісно, обставини можуть бути різними та непередбачуваними, однак найголовніше – щоб свято вражало душу і залишало всіх

учасників у захваті. Форма свята залежить від уяви батьків та фахівців-аніматорів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Організація дитячого Дня народження вимагає від педагога-аніматора та батьків креативності та значної уваги до дрібниць. Вдало організоване свято може стати незабутнім досвідом для дитини та її друзів. Подальші дослідження, на наш погляд, можуть знаходитися у площині розгляду впливу різних видів мистецтва на посилення художньо-естетичних вражень дітей дошкільного віку під час родинних свят.

Список використаних джерел

1. Бахтін, М. М. Творчість Франсуа Рабле і народна культура середньовіччя і Ренесансу. К.: Художня література, 1995. 627 с.
2. Копка С. М. Консультація для батьків «Як організувати день народження дитини?» URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultacia-dla-batkiv-ak-organizuvati-den-narodzenna-ditini-491332.html>
3. Найкращі ігри та конкурси для дитячого свята, Дні народження: опис для проведення. Як весело провести дитяче свято, День народження без аніматора, в домашніх умовах: дитячі розваги, ігри та конкурси для дітей, підлітків і дітей, поради URL: <http://surl.li/lyocp>
4. Шмаков, С. А. Нетрадиційні свята в школі. К.: Ранок, 2017. 336 с.

УДК 364-787.522:314.151.3-053.4

Деревеня Л. А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Науковий керівник – к.п.н, доц. **Ковалевська Н.В**

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ РОДИН ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

Анотація. У статті розглянуто адаптацію особистості як пристосування до життя в новому середовищі згідно його норм і вимог. Визначено суб'єктивні та об'єктивні чинники, що визначають процес адаптації дошкільника. Здійснено обґрунтування педагогічних умов в адаптаційний період, які забезпечують успішне пристосування дітей дошкільного віку до життя в новому соціокультурному просторі.

Ключові слова: адаптація, вимушені переселенці, чинники адаптації, умови адаптації.

Постановка проблеми. Широкомасштабне вторгнення агресора до нашої держави спричинили появу нової категорії населення – внутрішньо переміщених осіб. Діти як найуразливіша категорія населення страждає найбільше. Саме вони зазнають труднощів соціального і психоемоційного характеру, пов'язаних зі зміною середовища проживання та звичного кола спілкування. Відповідно,